

Aan de leden van de Vaste Kamercommissie
Volksgezondheid, Welzijn en Sport

Per e-mail verzonden: cie.vws@tweedekamer.nl

cc:
de minister van VWS, de heer H.M. de Jonge
de minister van VWS, de heer B.J. Bruins
de staatssecretaris van VWS, de heer P. Blokhuis

POSTADRES
Postbus 2510
3500 GM Utrecht
BEZOEKADRES
Tiberdreef 4
3561 GG Utrecht
TELEFOON
030 751 1700
FAX
030 751 1709
INTERNET
www.cnvconnectief.nl
E-MAIL
info@cnv.nl

AFZENDER
CNV Connectief

PLAATS
Utrecht

ONS KENMERK
040/AW/dr

DOORKIESNUMMER
030 - 751 1710

DATUM
19 juni 2018

UW KENMERK

E-MAIL
d.raimundo@cnv.nl

BETREFT
rapport Eerste evaluatie Jeugdwet

Geachte dames en heren,

Op donderdag 21 juni aanstaande bespreekt de Tweede Kamer het rapport Eerste evaluatie Jeugdwet, dat op 30 januari jl. is aangeboden aan de ministers De Jonge en Dekker en wethouder Eerenberg namens de VNG.

Op 1 januari 2015 is de Jeugdwet in werking getreden. Sindsdien zijn de gemeenten verantwoordelijk voor de jeugdhulp. Verder wordt met de Jeugdwet zowel een transitie als transformatie van het jeugdhulpstelsel beoogd. De Jeugdwet richt zich op een effectiever stelsel van preventie en jeugdhulp. In de Jeugdwet wordt bepaald dat binnen drie jaar na de inwerkingtreding aan de Staten-Generaal een verslag moet worden gezonden over de doeltreffendheid en de effecten van de wet in de praktijk.

Een nieuwe Jeugdwet en de overheveling van de jeugdhulp naar de gemeente heeft volgens CNV Zorg & Welzijn niet geleid tot een effectiever jeugdinstelsel. Transitiedoelstellingen zijn (nog) niet gehaald en er is steeds minder geld om jongeren in de jeugdzorg te helpen terwijl hun aantal toeneemt. Jeugdzorgwerkers, kinderen en jongeren merken hiervan dagelijks de gevolgen. Op 28 maart heeft de Transitie Autoriteit Jeugd (TAJ) de vierde jaarrapportage uitgebracht. CNV Zorg & Welzijn is niet verbaasd over wat de TAJ concludeert. Daaruit blijkt dat de ambitie dat binnen drie jaar de jeugdhulp én effectiever, én integraler én goedkoper zou worden nog amper is gerealiseerd. Het is met name zorgwekkend dat genoemde conclusies al meerdere jaren hetzelfde zijn. Er is nagenoeg geen verbetering te bespeuren. Deze rapportage laat ongeveer hetzelfde beeld zien als de Eerste evaluatie Jeugdwet.

Medewerkers zijn de sleutel

Half april presenteerde minister Hugo de Jonge van Volksgezondheid en minister Sander Dekker van Rechtsbescherming het actieprogramma 'Zorg voor de Jeugd' met als doel jeugdhulp, jeugdbescherming en jeugdreclassering merkbaar en meetbaar beter te maken voor kinderen, jongeren en gezinnen.

Bij beantwoording ons kenmerk vermelden a.u.b.

Dit actieprogramma bevat een aantal goede initiatieven zoals de aanpak van de wachtlijsten, meerjarige inkoopcontracten en minder administratieve lasten. Ook het feit dat er extra geld beschikbaar komt, is positief.

CNV Zorg & Welzijn stelt echter tot haar teleurstelling en tot teleurstelling van vele medewerkers vast dat de professionals op geen enkele wijze structureel betrokken zijn bij het plan, en ook niet bij andere plannen en uitwerkingen, ondanks herhaaldelijke verzoeken. De medewerkers zijn de oren en ogen op de werkvloer, verantwoordelijk voor de uitvoering en weten als geen ander wat er speelt en welke oplossingen nodig zijn. Zij nemen immers dagelijks beslissingen over de veiligheid en zorg van kinderen. CNV Zorg & Welzijn pleit er dan ook voor om werknemers als structurele gesprekspartners in het hele systeem op te nemen. Jeugdzorgmedewerkers moeten in samenspraak met de werkgevers in de jeugdzorg, een stem krijgen bij het opstellen van de regionale transformatieplannen en de verdeling van de extra middelen. Zij weten als geen ander waar het extra geld heen moet. Daarbij moet bespreekbaar zijn of de doelstellingen niet te hoog zijn gegrepen. De omvang en complexiteit van de zorgvraag van onze jeugd is onverminderd groot. De zorgvraag van onze jongeren zal niet veranderen door nieuwe transformatieplannen.

CNV Zorg & Welzijn dringt erbij de minister op aan om daadwerkelijk met werkenden in de sector in gesprek te gaan en jeugdzorgwerkers een stem te geven binnen het actieplan Zorg voor de Jeugd. Wij zijn ervan overtuigd dat de werknemers de kennis en kunde in huis hebben om de jeugdzorg beter te maken.

Ongerust

CNV Zorg & Welzijn maakt zich zorgen over het nieuwe actieplan Vakmanschap Jeugdprofessionals dat medio 2019 start en in de plaats komt van het lopende programma PPJ&J (Programma Professionalisering Jeugdhulp & Jeugdbescherming). Dit actieplan gaat te laat van start, de urgentie op de werkvloer wordt nu gevoeld. Medewerkers in de jeugdzorg hebben sinds de transitie te maken met een enorme werkdruk als gevolg van te weinig mensen en middelen, de toegenomen instroom en de toename van complexere problematiek. Zij zijn gebaat bij concrete acties die hen nu helpen bij hun dagelijkse werkzaamheden. Zij zitten niet te wachten op nieuwe plannen, maar op maatregelen die hen en de kinderen waar zij zorg voor dragen direct helpen. Want het gaat de jeugdzorgprofessionals om goede zorg voor de kinderen en jongeren.

Vijf voor twaalf

Wat CNV Zorg & Welzijn betreft is het vijf voor twaalf. Als de jeugdzorg niet goed transformeert, zal de beoogde transitie voor niets zijn geweest. De transitie, het dichterblijven van de jeugdzorg bij de burger, werd en wordt omarmd door CNV Zorg & Welzijn. De transformatie daarna baart ons echter grote zorgen.

Helpende hand

CNV Zorg & Welzijn roept de minister op om binnen het actieplan meer rekening te houden met de volgende drie punten:

Implementatiebudget

Zoals uit vele documenten blijkt, is na de transitie de transformatie van de jeugdzorg niet goed van de grond gekomen. Daarom pleit CNV Zorg & Welzijn voor optimale ruimte om organisaties een financiële injectie te geven de transformatiedoelen daadwerkelijk te realiseren. Daarvoor hoeven niet per se Regionale deals Jeugd te worden gesloten. Of de 108 miljoen uit het actieplan voldoende is, zal dan eveneens blijken. Op de wijze die CNV Zorg & Welzijn voorstelt kan elke organisatie samen met haar medewerkers bepalen wat nodig is om aan de transformatiedoelstellingen te voldoen. Zo zal, in het licht van het actieplan, lokaal/regionaal goed in kaart gebracht worden gebracht welke acties en

bijbehorende financiën echt nodig zijn om de transformatie van de jeugdzorg tot een succes te maken.

Werken vanuit vertrouwen

Uit de evaluatie blijkt dat jeugdzorgwerkers onvoldoende ruimte hebben hun werk goed uit te voeren door de grote verantwoordings- en regeldruk. De jeugdzorgwerkers werken vooral vanuit vakmanschap. CNV Zorg & Welzijn krijgt signalen van leden dat aan hun vakmanschap en professionaliteit getwijfeld wordt. Er moet enorm veel worden geregistreerd en verantwoord: naar de werkgever, naar de cliënten maar ook naar gemeenten en het Kwaliteitsregister Jeugd. Het kruisje in het dossier lijkt belangrijker dan de zorg in huis.

We zijn blij met de ambities uit het actieplan over het tegengaan van regeldruk. Aanvullend pleiten wij voor een 'merkbaarheidstoets' om het effect van de aanpak regeldruk te monitoren tijdens de uitvoering van het programma: wat merken medewerkers in de jeugdzorg van de ambities om regeldruk tegen te gaan?

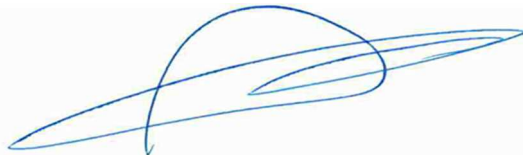
Eerlijk tarief en langdurige contracten

CNV Zorg & Welzijn wil dat gemeenten langdurige contracten met jeugdzorgaanbieders aangaan en dat de tarieven voor de jeugdhulp omhoog gaan. Niet alleen werkenden in de sector lijden onder de lage tarieven, maar ook de kwaliteit van de zorg. Een eerlijk tarief en langdurige contracten geven stabiliteit, maar vooral continuïteit voor zowel jeugdzorgorganisaties als hun medewerkers. Bovenal voor de jeugdigen waar de jeugdzorg voor staat. We zijn blij dat dit onderdeel in het actieplan wordt genoemd. Wat CNV Zorg & Welzijn betreft is dit absoluut noodzakelijk. Wij doen een beroep op gemeenten om hiermee in hun (aanbesteding-) trajecten rekening te houden en wij verzoeken de minister dringend hierop toe te zien.

Wat CNV Zorg & Welzijn betreft zijn de problemen in de sector helder. Het is tijd voor daden, zorg per 1 januari 2019 voor eerlijke tarieven en langere contracten, voor minder verantwoordingsdruk en geef organisaties en medewerkers de gelegenheid een plan in te dienen voor een financiële injectie. Dit alles hoeft niet tot 2020 op zich te laten wachten.

De Jeugdzorg in ons land moet beter, voor de medewerkers én voor de jeugdigen. CNV Zorg & Welzijn en daarmee de medewerkers in de jeugdzorg sluiten graag aan bij de uitwerking van het actieplan en het uitwerken van maatregelen die direct effect hebben. We treden hierover graag in overleg.

Met vriendelijke groet,

Anneke Westerlaken
voorzitter CNV Zorg & Welzijn